
Mødedokument

B9-0273/2020

14.9.2020

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af redegørelse fra næstformanden for Kommissionen/Unionens
højststående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

forretningsordenens artikel 132, stk. 2

om situationen i Hviderusland
(2020/2779(RSP))

Manu Pineda, Helmut Scholz
for GUE/NGL-Gruppen

**Europa-Parlamentets beslutning om situationen i Hviderusland
(2020/2779(RSP))**

Europa-Parlamentet,

- der henviser til De Forenede Nationers pagt,
  - der henviser til Republikken Hvideruslands forfatning,
  - der henviser til det hviderussiske præsidentvalg af 9. august 2020 og de efterfølgende begivenheder, der stadig finder sted,
  - der henviser til erklæringen fra OSCE's Kontor for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder (ODIHR) af 17. juli 2020 og til OSCE/ODIHR's tidligere rapporter om valg i Hviderusland,
  - der henviser til konklusionerne fra den internationale valgobservationsmission til Hviderusland, der blev gennemført af Fællesskabet af Uafhængige Stater, og den manglende rettidige opfordring til OSCE/ODIHR om at gennemføre en valgobservationsmission til præsidentvalget,
  - der henviser til erklæringerne fra FN's generalsekretær af 10. og 14. august 2020 om udviklingen efter valget i Hviderusland,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at Hvideruslands centrale valgkommission erklærede, at den siddende præsident Alexander Lukashenko vandt præsidentvalget efter den første valgrunde med 80,1 % af stemmerne, og at det største oppositionspartis kandidat Svetlana Tikhonovskaya opnåede 10,1 % af stemmerne;
- B. der henviser til, at dette resultat blev anfægtet af flere oppositionspartier; der henviser til, at udenlandske magter som Canada, USA og flere EU-medlemsstater ikke har anerkendt resultaterne af dette valg;
- C. der henviser til, at Det Europæiske Råd den 19. august 2020 besluttede ikke at anerkende valgresultatet og besluttede at pålægge sanktioner kort tid efter;
- D. der henviser til, at Estland, Letland og Litauen ensidigt har pålagt op til 30 hviderussiske embedsmænd sanktioner;
- E. der henviser til, at der siden valget har været hidtil usete protester i hele landet for at kræve, at præsident Lukasjenko træder tilbage, og at der afholdes nye valg; der henviser til, at nogle demonstranter har anvendt højreekstremistiske symboler ved disse protester; der henviser til, at der også har været demonstrationer til støtte for Alexander Lukasjenkos præsidentembede og valgets gyldighed; der henviser til, at dette har ført til yderligere polarisering, og at de politiske og sociale protester fortsætter;

- F. der henviser til, at de særlige procedurer i FN's Menneskerettighedsråd har kritiseret de hviderussiske myndigheder for den rapporterede vilkårlige tilbageholdelse af op til 6 700 personer under demonstrationerne og har modtaget rapporter om tortur og mishandling af 450 tilbageholdte;
- G. der henviser til, at 17 journalister fra internationale medier har fået trukket deres presseakkrediteringer tilbage;
- H. der henviser til, at oppositionslederen Svetlana Tikhanovskaya har erklæret, at hun er den selvudråbte "midlertidige leder" i landet, og understreget sit ansvar for at indlede tidlige valg, hvilket komplicerer opnåelsen af en løsning baseret på dialog;
- I. der henviser til, at præsident Lukashenko har erklæret sig villig til at indlede en forfatningsreform og til at afholde et tidligt valg;
- J. der henviser til, at den amerikanske hær har opsat mekaniserede enheder til områder i Litauen, som ligger tæt på den hviderussiske grænse; der henviser til, at USA har udsendt over 20 000 soldater i år til Estland, Letland, Litauen og Polen;
- K. der henviser til, at den russiske hær har indsat yderligere tropper tæt på den hviderussiske grænse i den vestlige del af Den Russiske Føderation;
- L. der henviser til, at Hviderusland og EU har indgået en række aftaler på området for regeringsførelse blandt andre områder, og til, at EU har støttet Hviderusland i gennemførelsen af sin nationale menneskerettighedshandlingsplan; der henviser til, at EU's bistand til Hviderusland under det europæiske naboskabsinstrument i perioden 2014-2020 beløb sig til 170 mio. EUR;
- M. der henviser til, at befolkningen i Hviderusland har udtrykt vilje til at forsvare deres lands suverænitet og insistere på retten til at bestemme deres egen fremtid;
1. udtrykker dyb bekymring over situationen i Hviderusland, herunder destabiliseringen af landet og polariseringen af det hviderussiske samfund; understreger, at det er nødvendigt, at der i Hviderusland findes en fredelig og demokratisk løsning på den nuværende krise, som er fri for indblanding udefra, og som om nødvendigt støttes af en fuldstændig gennemsigtig international mægling;
  2. støtter opfordringerne fra forskellige sociale, politiske og kulturelle aktivister til at føre en national dialog mellem alle politiske kræfter om vejen frem, uden at nogen udelukkes; opfordrer til en fuldstændig uafhængig undersøgelse af valgprocessens mangler og resultater, som skal gennemføres i FN-regi og i praksis støttes af OSCE, som bør tage hensyn til alle politiske og sociale partier og interessenter i Hviderusland og kunne bane vejen for nye, frie og retfærdige valg, hvis der træffes beslutning herom;
  3. udtrykker sin solidaritet med hviderussiske arbejdstagere og fagforeninger; opfordrer de hviderussiske myndigheder og arbejdsgivere til at respektere de hviderussiske arbejdstageres grundlæggende ret til at strejke i overensstemmelse med Den Internationale Arbejdsorganisations konvention 87 og 98;
  4. udtrykker bekymring over overgrebene på de fredelige protester; fordømmer den

- igangværende retsforfølgning af forskellige repræsentanter for oppositionen, demonstranter, civilsamfundsaktivister og journalister; opfordrer de hviderussiske myndigheder til omgående at sikre fuld respekt for menneskerettighederne, herunder presse- og forsamlingsfrihed, i overensstemmelse med folkeretten og Hvideruslands internationale forpligtelser;
5. opfordrer indtrængende de hviderussiske myndigheder til omgående at standse brugen af vold mod fredelige demonstranter; opfordrer til, at der foretages en undersøgelse af de retshåndhævende myndigheders vold, herunder af fem demonstranternes død, og til at retsforfølge de ansvarlige for eventuelle forbrydelser;
  6. udtrykker dyb bekymring over forlydender om, at de hviderussiske retshåndhævende myndigheder ikke reagerer på personer i umærkede biler, der banker og bortfører fredelige demonstranter med det formål at forværre konfrontationen yderligere; udtrykker dyb bekymring over de voldelige handlinger, der udføres af visse oppositionsgrupper; understreger behovet for at vende tilbage til en politisk løsning gennem en åben og gennemsigtig dialog;
  7. opfordrer til øjeblikkelig og betingelsesløs løsladelse af fanger, der blev arresteret i forbindelse med valgkampagnen, og af demonstranter, som deltog i demonstrationer efter valget, men som ikke var involveret i nogen form for voldelige handlinger;
  8. afviser på det kraftigste enhver skjult eller åbenlys ekstern indgriben fra et tredjeland, herunder EU-medlemsstater og nabolande, i Hvideruslands indre anliggender; opfordrer alle eksterne aktører til at respektere Hvideruslands befolknings suveræne ret til at finde veje ud af krisen og fastlægge sit lands fremtid; støtter forslag om, at OSCE påtager sig rollen som uvildig mægler mellem de forskellige interne politiske aktører i en indsats for at overvinde denne krise;
  9. opfordrer til yderligere gennemsigtighed og nøje kontrol med de 53 mio. EUR til Hviderusland, som Kommissionens formand Ursula von der Leyen bebuder, for at undgå, at det samlede beløb ender med at finansiere politiske organisationer eller tilgodese en af parterne i konflikten i stedet for at fremme dialog;
  10. er imod indførelsen af sanktioner, der virker mod hensigten og vil have en negativ indvirkning på befolkningen, som forskellige oppositionsgrupper og fredelige demonstranter har understreget;
  11. udtrykker dyb bekymring over de stigende spændinger mellem EU og Rusland; opfordrer de berørte parter til at udvise tilbageholdenhed og afstå fra at give næring til den interne konflikt i Hviderusland og anvende landet til at varetage deres geopolitiske interesser; understreger behovet for at fremme en forhandlingsløsning på denne konflikt, som fuldt ud respekterer Hvideruslands uafhængighed og suverænitet; bemærker, at flertallet af befolkningen i Hviderusland ønsker, at deres suveræne stat bevarer et godt, tillidsfuldt og venskabeligt samarbejde og fredelige forbindelser med Den Russiske Føderation;
  12. udtrykker bekymring over manglerne i EU's østpartnerskabspolitik og understreger behovet for en omlægning; opfordrer næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (NF/HR) til at

fremlægge en plan for en konstruktiv dialog med Rusland, som understreger nabolandenes vigtige rolle med hensyn til at fremme gode forbindelser og forbindelser med både EU og Rusland; understreger behovet for en selvstændig international politik, der ikke er underlagt andre interesser, navnlig på et område, der er lige så vigtigt for EU som dets østlige nærhed;

13. gentager sin bekymring over deployeringen af NATO's militære styrker i de lande, der har grænser til Rusland, hvilket kun tjener til yderligere at styrke den gensidige mistillid og fremme konfrontation; er bekymret over den stigende militære tilstedeværelse ved grænserne til Hviderusland og opfordrer NATO og Den Russiske Føderation til omgående at standse den;
14. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, medlemsstaternes parlamenter og regeringer samt Hvideruslands regering.